Strodekken

Inhoudsopgave

↗ Wat is de gewenste situatie?
↗ Maatregelen
↗ Checklist
↗ Toelichting op de maatregelen

Goedgekeurd door Sociale Partners

Getoetst door Nederlandse Arbeidsinspectie

Strodekken is niet zonder risico's. Om ongevallen te voorkomen is het noodzakelijk om conform onderstaande afspraken te werken. De touwafhaler op de strodekmachine bestaat uit een draaiende as waarmee het touw om de strobalen vandaan wordt getrokken. Wanneer de draaiende as door de handen wordt benaderd, is er kans op beknelling en ernstig (soms blijvend) letsel. Ook is er valgevaar van het strodekdak.

Wat is de gewenste situatie?

✓ De werkplek en werkomgeving op en bij de strodekmachine zijn zo veilig en gezond mogelijk.

Maatregelen

→ **Maak een keuze uit één van de drie volgende systemen:**
1. Werk met een automatische touwafhaler, **of**;
2. Zorg dat de touwen zijn verwijderd, voordat de balen met een klemsysteem op het strodekdak worden geplaatst,**of**;
3. Zorg voor een tweehandenbediening waarbij het geheel CE gemarkeerd is.

→ Het strodak is afgeschermd met een stevig, goed sluitend hekwerk (min. 1 m. hoog).

→ Bovenstaande machines/arbeidsmiddelen zijn CE-gemarkeerd zijn, met bijbehorende documentatie en gebruikershandleiding.

→ Zorg voor duidelijke afspraken over de wijze van werken, en zorg ervoor dat medewerkers een aantoonbare mondelinge en schriftelijke instructie hebben ontvangen.

Checklist

☐ Beklim het strodekdak pas op het te dekken perceel en alleen als de trekker stilstaat.

☐ Houd het hek dicht wanneer er gewerkt wordt op het strodekdak.

☐ Betreed alleen het loopbordes en houd deze vrij van zand en stro.

- [ ] Controleer voor het begin van de werkzaamheden of de bedieningsmiddelen goed werken.
- [ ] Controleer of er direct contact is met de trekkerchauffeur.
- [ ] Schakel de trekker uit bij het opheffen van storingen.
- [ ] Meld gevaarlijke situaties altijd aan de chauffeur en bedrijfsleiding.
- [ ] Draag warme kleding en zo nodig een stofbril en stofkapje.
- [ ] Draag geen losse kleding, rafels aan mouwen, sjaals, en dergelijke. Hiermee wordt voorkomen dat de kleding meegenomen wordt door de touwlier.
- [ ] Zitten persoonlijke beschermingsmiddelen niet comfortabel, zijn ze verouderd of defect; bespreek het met de leidinggevende.

Toelichting op de maatregelen

Organisatie en voorbereiding

- Maak goede onderlinge afspraken tussen loonbedrijf en opdrachtgever en/of tussen de trekkerchauffeur en de medewerker op het strodekdak.
- Laat wanneer er een medewerker op het strodekdak staat een ervaren/bekwame chauffeur op de trekker rijden, die rustig draait en keert, om te voorkomen dat de werknemer op het dak heen en weer wordt geslingerd.
- Zorg er voor dat trekkerchauffeur en medewerker goed contact kunnen houden en dat de chauffeur zicht heeft (eventueel camera en monitor) op het strodekdak.
- Beoordeel de veiligheid van de machine en de werkplek op het dak voor het seizoen begint.
- Zorg er voor dat voldoende warme, nauwsluitende kleding wordt gedragen (zonder rafels aan mouwen, sjaals, en dergelijke). Geef medewerkers de mogelijkheden om zich te beschermen tegen blootstelling aan stof.
- Zorg dat medewerkers zich houden aan de punten in de “Checklist voor de dagelijkse praktijk”. Maak bijv. een afdruk van de “Checklist voor de dagelijkse praktijk “, bespreek deze en noteer de datum en vraag een handtekening van de medewerker.

Gereedschap, machines en apparaten

- Werk met een machine die voldoet aan de CE-norm. Laat oudere machines (van voor 1995) beoordelen door een veiligheidskundige en eventueel aanpassen. (Zie ook arbocatalogus: Machineveiligheid algemeen).
- Controleer regelmatig of nog veilig met de strodekmachine gewerkt kan worden en zorg voor goed onderhoud.
- Ga na of alle aandrijvende delen (met name aftakassen) volledig zijn afgeschermd.
- Zorg dat functionele delen zijn afgeschermd, voor zover mogelijk.
- Gebruik, indien mogelijk, een strodekmachine met een automatische touwafhaler. Hiermee kan er een medewerker op het strodekdak worden uitgespaard.
- Een andere oplossing is om een systeem te gebruiken waarbij de touwen op de grond verwijderd worden en de balen zonder touw met een klem op het strodekdak geplaatst worden.

- Wanneer de inzet van een automatische touwafhaler of een systeem waarbij de balen zonder touw op het dak worden gezet niet (economisch) haalbaar zijn (bijvoorbeeld wanneer de machine maar een beperkt aantal dagen per jaar wordt gebruikt), werk dan met een tweehandenbediening waarbij de knoppen tegelijk moeten worden ingedrukt, om de touwafhaler in werking te stellen. Deze tweehanden bediening moet voldoen aan NEN-EN 574 en het geheel moet CE gemarkeerd zijn.
- Zorg dat het hekwerk rondom het strodekdak voldoende hoog is met een leuning op 100 tot 110 cm boven het werkvlak, met op circa 55 cm een knieleuning en onder een regel (profiel, pijp) op circa 5 cm hoogte, zodat de voet niet van het platform af kan glijden en het reinigen van het strodekdak niet wordt belemmerd.
- Zorg dat het hekwerk voorzien is van een veilige sluiting. Schakel bij onderhoud en opheffen van storingen de machine uit en zorg dat de contactsleutel is verwijderd. (Zie ook arbocatalogus: Verstoppingen en storingen oplossen en machines onderhouden).

Opleiding en instructie

- Zorg dat de bedieners van de strodekmachine voldoende deskundig zijn en dat zij een aantoonbare instructie hebben ontvangen.
- Bespreek de bijzonderheden en gevaren voor aanvang van het werk.
- Bespreek ongevallen en bijna-ongevallen die op het bedrijf of in de sector hebben plaatsgevonden, ook om te bezien of aanpassingen in de organisatie van het werk of technische verbeteringen het werken veiliger kunnen maken.

Persoonlijke beschermingsmiddelen

- Stel nauwsluitende werkkleding (en voldoende warm) beschikbaar (afgestemd op de vaak koude omstandigheden), schoeisel met slipvaste zolen en goed aansluitende handschoenen .
- Zie er op toe dat deze middelen worden gedragen.
- Stel een stofbril en stofmasker beschikbaar en geef mensen instructie wanneer en hoe deze gedragen / vervangen moeten worden.

Meer informatie

Kijk ook in de arbocatalogus bij:

- Machineveiligheid algemeen
- Aftakas
- Verstoppingen en storingen oplossen en machines onderhouden